DIAGNOZA POTRZEB

EDUKACYJNYCH I ROZWOJOWYCH

w Szkole Podstawowej

im. Jana Pawła II

w Żarnowie

Zatwierdzam

Wójt Gminy Augustów

Zbigniew Buksiński

Żarnowo Drugie

Październik 2026

Spis treści

1. OPIS OBSZARU PROBLEMOWEGO 2

2. SPOSÓB PRZEPROWADZENIA DIAGNOZY 2

3. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY 4

3.1. Infrastruktura i baza dydaktyczna 4

3.2. Uczniowie 5

3.3 Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 5

3.4. Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole. 7

3.5. Ogólna charakterystyka klas 1-3 jako grupy objętej diagnozą. 8

3.6. Kadra pedagogiczna 8

4. POTENCJAŁ SZKOŁY I DOŚWIADCZENIE EDUKACYJNE 9

4.1. Pracownia języka angielskiego – powstanie, wyposażenie i wykorzystanie. 9

4.2. Projekty, programy i innowacje pedagogiczne. 11

4.3. Doskonalenie zawodowe nauczycieli. 13

4.4. Metody i formy pracy stosowane w szkole. 14

5. ROZPOZNANIE POTRZEB EDUKACYJNYCH I ROZWOJOWYCH UCZNIÓW 16

5.1. Ogólna charakterystyka potrzeb uczniów 16

5.2. Analiza wyników diagnoz rocznych uczniów klas III w latach 2024/2025 i 17

2025/2026. 17

5.3. Analiza wyników diagnoz wstępnych z jęz. angielskiego w klasach IV–V. 19

5.4. Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki 21

i języka angielskiego. 21

Język angielski 22

5.5. Analiza wyników ankiety przeprowadzonej wśród rodziców uczniów klas I–III 22

6. WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY I ZIDENTYFIKOWANE POTRZEBY UCZNIÓW. 26

1. OPIS OBSZARU PROBLEMOWEGO

Diagnoza potrzeb edukacyjnych i rozwojowych została przeprowadzona w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Żarnowie w celu rozpoznania zróżnicowanych potrzeb uczniów oraz określenia obszarów wymagających dalszego wsparcia w procesie kształcenia i rozwoju. Uwzględniono potrzeby związane z rozwijaniem kompetencji kluczowych, w tym kompetencji językowych i komunikacyjnych, matematycznych, cyfrowych oraz społecznych i emocjonalnych, a także rozwijaniem samodzielności, kreatywności, umiejętności współpracy i praktycznego wykorzystywania zdobywanej wiedzy. Istotnym obszarem pozostają również edukacja przyrodnicza i ekologiczna, kształtowanie postaw proekologicznych, zdrowie, bezpieczeństwo oraz dobrostan uczniów.

Szczególną uwagę poświęcono kompetencjom językowym uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem języka angielskiego, który stanowi główny obszar pogłębionej analizy w ramach niniejszej diagnozy. Potrzeba wspierania rozwoju kompetencji językowych wynika zarówno ze znaczenia znajomości języków obcych w dalszej edukacji i funkcjonowaniu społecznym, jak również z obserwowanych w szkole zróżnicowanych poziomów osiągnięć i trudności uczniów w praktycznym posługiwaniu się językiem.

W diagnozie uwzględniono również potencjał szkoły oraz jej dotychczasowe doświadczenia edukacyjne, w tym bazę dydaktyczną i techniczną, wyposażenie szkoły, realizowane projekty, programy i innowacje pedagogiczne oraz kompetencje kadry pedagogicznej. Stanowią one istotny kontekst dla rozpoznania potrzeb uczniów oraz możliwości szkoły w zakresie wspierania ich rozwoju.

2. SPOSÓB PRZEPROWADZENIA DIAGNOZY

Diagnozę potrzeb edukacyjnych i rozwojowych przeprowadzono w celu rozpoznania zróżnicowanych potrzeb uczniów oraz określenia obszarów wymagających dalszego wsparcia w procesie kształcenia i rozwoju. W diagnozie wykorzystano informacje pochodzące z dostępnej dokumentacji szkolnej, wyników osiągnięć uczniów, obserwacji i doświadczeń nauczycieli oraz specjalistów, a także informacji uzyskanych od rodziców. Zastosowanie różnorodnych źródeł informacji pozwoliło na szersze rozpoznanie sytuacji uczniów i potrzeb szkoły.

W ramach diagnozy przeanalizowano wyniki diagnoz wstępnych z języka angielskiego przeprowadzanych na początku klasy IV i V, obejmujące uczniów z dwóch kolejnych lat szkolnych. Analiza tych materiałów pozwoliła określić poziom przygotowania uczniów do nauki języka angielskiego na kolejnym etapie edukacyjnym oraz zidentyfikować obszary, w których pojawiają się powtarzające się trudności. Zestawienie wyników kolejnych roczników umożliwiło również określenie, czy obserwowane trudności mają charakter incydentalny, czy pojawiają się również w kolejnych grupach uczniów.

Uwzględniono również obserwacje i rozpoznanie potrzeb uczniów dokonywane przez nauczyciela języka angielskiego klas IV–VIII, w szczególności dotyczące poziomu umiejętności uczniów rozpoczynających naukę w klasie IV, ich przygotowania do dalszej edukacji językowej oraz trudności pojawiających się na początku kolejnego etapu kształcenia.

Kolejnym źródłem informacji była analiza wyników egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego. Wyniki te potraktowano jako informację o efektach kształcenia językowego w szkole oraz jeden z elementów pozwalających określić potrzeby w zakresie dalszego rozwijania kompetencji językowych uczniów.

W celu uzupełnienia danych ilościowych i informacji wynikających z dokumentacji przeprowadzono również ankietę wśród rodziców uczniów klas I–III, dotyczącą doświadczeń dzieci związanych z nauką języka angielskiego, ich nastawienia do przedmiotu, napotykanych trudności oraz preferowanych form pracy.

W odniesieniu do pozostałych obszarów potrzeb edukacyjnych i rozwojowych wykorzystano przede wszystkim dostępną dokumentację szkoły, informacje dotyczące organizowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, obserwacje nauczycieli i specjalistów oraz analizę realizowanych programów, projektów i innowacji pedagogicznych. Pozwoliło to na rozpoznanie szerszego kontekstu funkcjonowania uczniów, w tym potrzeb związanych z rozwijaniem kompetencji polonistycznych, matematycznych, cyfrowych, przyrodniczych i ekologicznych oraz społecznych i emocjonalnych.

Diagnoza uwzględniała ponadto potencjał szkoły i warunki organizacyjne procesu dydaktycznego, w tym posiadaną bazę dydaktyczną i techniczną, wyposażenie pracowni języka angielskiego oraz dostępne pomoce i narzędzia dydaktyczne. Uwzględniono również doświadczenia szkoły wynikające z realizacji projektów, programów i innowacji pedagogicznych oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Zebrane informacje zostały zestawione i poddane analizie w celu określenia najważniejszych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych uczniów oraz obszarów wymagających dalszego wsparcia. Szczegółowej analizie poddano przede wszystkim kompetencje językowe, ze szczególnym uwzględnieniem języka angielskiego, natomiast pozostałe obszary zostały uwzględnione w szerszym rozpoznaniu potrzeb szkoły.

3. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY

3.1. Infrastruktura i baza dydaktyczna

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Żarnowie dysponuje bazą lokalową i dydaktyczną umożliwiającą realizację procesu kształcenia uczniów klas I–VIII oraz organizację różnorodnych form zajęć edukacyjnych, rozwijających zainteresowania i kompetencje uczniów. Infrastruktura szkoły jest systematycznie rozwijana i doposażana w ramach realizowanych projektów, programów oraz środków pozyskiwanych na rozwój bazy edukacyjnej.

Szkoła mieści się w dwóch budynkach. Budynek główny jest obiektem dwukondygnacyjnym, w którym znajdują się sale lekcyjne, świetlica, gabinet dyrektora, pokój nauczycielski, kuchnia oraz pomieszczenie magazynowe dla obsługi szkoły. W budynku znajdują się dwa korytarze – dolny i górny. Na dolnym korytarzu zlokalizowane są cztery sale, w tym pracownia języka angielskiego oraz pracownia sztucznej inteligencji. Na górnym korytarzu znajdują się kolejne cztery sale lekcyjne, w tym pracownia komputerowa.

Drugim obiektem szkoły jest nowy budynek sali gimnastycznej, oddany do użytku w 2023 roku. W budynku znajdują się dwie sale przeznaczone dla oddziałów przedszkolnych, gabinet nauczyciela wychowania fizycznego, pomieszczenia techniczne, magazyn sprzętu sportowego oraz kotłownia.

Istotnym elementem bazy dydaktycznej szkoły jest wyposażenie pozyskane w ramach realizowanych projektów i programów edukacyjnych. Szkoła korzysta m.in. ze sprzętu i pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach Laboratoriów Przyszłości, programu Aktywna Tablica, środków Krajowego Planu Odbudowy oraz innych przedsięwzięć realizowanych w poprzednich latach. Pozyskane wyposażenie umożliwia prowadzenie zajęć z wykorzystaniem technologii cyfrowych, narzędzi multimedialnych, pomocy interaktywnych oraz różnorodnych metod aktywizujących.

Na szczególną uwagę zasługują funkcjonujące w szkole pracownia komputerowa, pracownia sztucznej inteligencji oraz pracownia języka angielskiego. Ich wyposażenie pozwala na organizowanie zajęć wykraczających poza tradycyjny model pracy, z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, materiałów multimedialnych oraz narzędzi wspierających aktywne i praktyczne uczenie się.

Szkoła posiada również wyposażenie zakupione w ramach programu Laboratoria Przyszłości, obejmujące m.in. sprzęt i pomoce umożliwiające realizację zajęć rozwijających kreatywność, kompetencje cyfrowe, umiejętność współpracy i samodzielnego rozwiązywania problemów. Wyposażenie to jest wykorzystywane w bieżącej pracy dydaktycznej oraz podczas zajęć rozwijających zainteresowania uczniów.

Istniejąca infrastruktura i wyposażenie stanowią istotny potencjał szkoły do prowadzenia nowoczesnej i różnorodnej edukacji. Szczególne znaczenie w kontekście planowanego projektu ma pracownia języka angielskiego, która daje możliwość wykorzystania posiadanej bazy do rozwijania kompetencji językowych uczniów, w tym poprzez stosowanie aktywizujących, praktycznych i angażujących form pracy.

3.2. Uczniowie

W roku szkolnym 2026/2027 w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Żarnowie w klasach I–VIII uczy się łącznie 84 uczniów. Szkoła jest placówką o stosunkowo niewielkiej liczebności oddziałów, co sprzyja tworzeniu bezpośrednich relacji pomiędzy uczniami i nauczycielami oraz umożliwia indywidualizowanie procesu dydaktycznego i dostosowywanie form pracy do potrzeb poszczególnych uczniów. Liczebność uczniów w poszczególnych oddziałach przedstawia Tabela 1.

W roku szkolnym 2025/2026 liczba uczniów klas I–VIII wynosiła 86 osób. W obecnym roku szkolnym liczba uczniów zmniejszyła się o 2 osoby. Jednocześnie poszczególne roczniki różnią się liczebnością, co znajduje odzwierciedlenie w organizacji pracy szkoły i planowaniu działań edukacyjnych.

Tabela 1. Liczebność uczniów w poszczególnych oddziałach w roku szkolnym 2026/2027

Klasa	Liczba uczniów	Dziewczęta	Chłopcy	Uczniowie ze SPE
I	9	7	2	1
II	13	6	7	2
III	12	5	7	4
IV	7	2	5	5
V	8	3	5	4
VI	7	2	5	3
VII	17	10	7	12
VIII	11	1	10	9
Razem	**84**	36	48	40

3.3 Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Wśród uczniów Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Żarnowie znajdują się uczniowie o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych, wymagający dostosowania procesu dydaktycznego oraz, w zależności od indywidualnych potrzeb, dodatkowych form wsparcia. W szkole uczą się zarówno uczniowie posiadający opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej, jak również uczniowie posiadający orzeczenia i wymagający bardziej zindywidualizowanej organizacji procesu kształcenia. Rozkład uczniów posiadających opinie lub orzeczenia w poszczególnych klasach przedstawia Tabela 2.

Tabela 2. Rozkład uczniów posiadających opinie lub orzeczenia w poszczególnych klasach

Klasa	**Uczniowie z opinią PPP**	**Uczniowie z orzeczeniem / innymi rozpoznanymi potrzebami**	**Razem**
I	–	1 – autyzm	1
II	1	1 – autyzm	2
III	3	1 – autyzm	4
IV	5	–	5
V	4	–	4
VI	3	–	3
VII	12	–	12
VIII	5	4 – w tym 2 uczniów z afazją oraz 2 uczniów z niepełnosprawnością w stopniu lekkim	9

W klasach I–III szczególną uwagę zwraca obecność uczniów z rozpoznaniem autyzmu. W klasie I jest jeden taki uczeń, w klasie II – jeden, a w klasie III – jeden. Uczniowie ci wymagają odpowiedniego dostosowania organizacji i metod pracy do indywidualnych potrzeb. Każdy z nich ma lub będzie miał zapewnione wsparcie nauczyciela współorganizującego kształcenie.

W klasach II i III znajdują się również uczniowie posiadający opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej – odpowiednio jeden uczeń w klasie II oraz trzech uczniów w klasie III. Oznacza to, że w grupie 34 uczniów klas I–III znajduje się 7 uczniów posiadających opinię lub rozpoznane potrzeby wymagające szczególnego uwzględnienia w organizacji procesu dydaktycznego, w tym trzech uczniów z autyzmem.

W klasach IV–VIII również występuje znaczne zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów. Szczególnie liczna grupa uczniów posiadających opinie poradni występuje w klasie VII, w której jest ich 12. W klasie VIII uczą się ponadto uczniowie posiadający orzeczenia oraz uczniowie z afazją.

Szkoła organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną adekwatnie do rozpoznanych potrzeb uczniów. W przypadku uczniów posiadających orzeczenia wsparcie jest organizowane zgodnie z zaleceniami wynikającymi z dokumentacji oraz indywidualnymi potrzebami uczniów, w tym poprzez udział nauczycieli współorganizujących kształcenie.

3.4. Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole.

W Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Żarnowie pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana z uwzględnieniem rozpoznanych potrzeb, możliwości i zainteresowań uczniów. Wsparcie ma charakter zarówno wyrównawczy, jak i rozwijający, obejmując działania ukierunkowane na przezwyciężanie trudności edukacyjnych, rozwijanie uzdolnień oraz wspieranie zainteresowań uczniów. Oferowane przez szkołę formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej prezentują Tabela 3. Uzupełnieniem wymienionych form wsparcia są konsultacje i indywidualne działania prowadzone przez pedagoga oraz psychologa szkolnego, dostosowane do bieżących potrzeb uczniów. Organizowane w szkole formy pomocy obejmują zatem zarówno wsparcie uczniów doświadczających trudności w nauce, jak i działania służące rozwijaniu ich zainteresowań, uzdolnień i indywidualnych możliwości. Stanowi to element codziennej pracy szkoły ukierunkowanej na zapewnienie uczniom odpowiednich warunków do rozwoju.

Tabela 3. Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej w poszczególnych klasach.

Lp.	Forma pomocy Psychologiczno-pedagogicznej	Wymiar godzin	Klasa/ oddział	Liczba uczniów
1.	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	1 godz./tyg	Klasa 1	1
		1 godz./tyg	Klasa 2	3
		1 godz./tyg	Klasa 3	4
		1 godz./tyg	Klasa 4	5
		1 godz./tyg	Klasa 5	4
		1 godz./tyg	Klasa 6	3
		1 godz./2tyg	Klasa 7	12
		1 godz/1tyg.	Klasa 8	2
		1 godz./tyg	Klasa 1	4
		1 godz./tyg.	Klasa 2	3
		1 godz./tyg	Klasa 3	4
2.	Zaj. czytelnicze	1godz./tyg	Klasa 1	9
		1 godz./tyg.	Klasa 2	12
		1 godz./tyg	Klasa 3	13
3.	Zaj. Dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki	1 godz./tyg	Klasa 6	2
		1 godz./tyg	Klasa 7	5
		1 godz./tyg	Klasa 8	5
4.	Zaj. Dydaktyczno-wyrównawcze z jęz.polskiego	1 godz./tyg	Klasa 2	3
		1 godz./tyg	Klasa 4	2
			Klasa 5	2
		1 godz./tyg	Klasa 8	4
5.	Koło matematyczne	1 godz./tyg	Klasa 5	8
		1 godz./tyg	Klasa 7	7
		1 godz./tyg	Klasa 8	5
6.	Koło języka angielskiego	1 godz./tyg	Klasa 3	8
		1 godz./tyg	Klasa 4	7

3.5. Ogólna charakterystyka klas 1-3 jako grupy objętej diagnozą.

Szczególnej analizie w ramach diagnozy poddano uczniów klas I–III, którzy stanowią grupę objętą planowanym rozpoznaniem potrzeb edukacyjnych i rozwojowych w zakresie nauki języka angielskiego. Uczniowie tego etapu edukacyjnego znajdują się w okresie intensywnego rozwoju podstawowych kompetencji poznawczych, społecznych i komunikacyjnych, a sposób organizacji procesu nauczania na tym etapie może mieć znaczenie dla dalszego rozwoju ich umiejętności i nastawienia do nauki.

Grupa uczniów klas I–III jest zróżnicowana pod względem wieku, poziomu rozwoju, możliwości edukacyjnych oraz indywidualnych potrzeb. Wśród uczniów znajdują się dzieci korzystające ze wsparcia wynikającego z opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz uczniowie z rozpoznanymi potrzebami wymagającymi dostosowania organizacji procesu dydaktycznego. Zróżnicowanie to jest uwzględniane w codziennej pracy dydaktycznej oraz w organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
Język angielski jest obecnie realizowany we wszystkich klasach I–III w wymiarze dwóch godzin tygodniowo. Dodatkowo uczniowie klasy III mogą uczestniczyć w kole języka angielskiego rozwijającym zainteresowania i uzdolnienia. Nauka języka angielskiego stanowi zatem stały element edukacji uczniów na pierwszym etapie kształcenia.
Charakterystyka grupy stanowi punkt wyjścia do pogłębionej diagnozy jej potrzeb edukacyjnych i rozwojowych. W dalszej części opracowania analizie poddano informacje pochodzące z różnych źródeł, w tym wyniki diagnoz przeprowadzanych na początku klas IV i V, wyniki egzaminu ósmoklasisty, informacje uzyskane od rodziców oraz obserwacje i rozpoznanie potrzeb dokonywane przez nauczycieli.

3.6. Kadra pedagogiczna

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Żarnowie dysponuje kadrą pedagogiczną posiadającą kwalifikacje odpowiednie do prowadzonych zajęć edukacyjnych oraz pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych i rozwojowych. Nauczyciele systematycznie podnoszą swoje kompetencje poprzez udział w różnych formach doskonalenia zawodowego, zgodnie z potrzebami szkoły oraz wymaganiami wynikającymi z organizacji procesu kształcenia. Strukturę kadry pedagogicznej według stopnia awansu zawodowego przedstawia Tabela 4.

Tabela 4. Kadra pedagogiczna wg stopnia awansu zawodowego.

Stopień awansu zawodowego	Liczba nauczycieli
Nauczyciel początkujący	1
Nauczyciel mianowany	3
Nauczyciel dyplomowany	19
Razem	23

W strukturze kadry znajdują się nauczyciele specjaliści, których kwalifikacje umożliwiają zapewnienie uczniom wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz dostosowanie procesu edukacyjnego do ich indywidualnych potrzeb. Wykaz specjalistów zatrudnionych w szkole prezentuje Tabela 5.

Tabela 5. Liczba specjalistów zatrudnionych w szkole.

Specjalista	Liczba osób
Pedagog specjalny	1
Pedagog szkolny	1
Psycholog	1
Logopeda	1
Terapeuta pedagogiczny	2
Doradca zawodowy	1
Razem	7

4. POTENCJAŁ SZKOŁY I DOŚWIADCZENIE EDUKACYJNE

4.1. Pracownia języka angielskiego – powstanie, wyposażenie i wykorzystanie.

W 2024 roku w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Żarnowie utworzono nowoczesną pracownię językową w ramach funduszu sołeckiego Gminy Augustów na 2024 rok. Jej uroczyste otwarcie odbyło się 17 kwietnia 2024 roku. Powstanie pracowni było możliwe dzięki zaangażowaniu mieszkańców i sołtysów okolicznych miejscowości, którzy zdecydowali o przeznaczeniu środków z funduszy sołeckich na inwestycję służącą uczniom szkoły.

Celem utworzenia pracowni było stworzenie nowoczesnych i funkcjonalnych warunków do nauki języków obcych oraz umożliwienie uczniom korzystania z różnorodnych form pracy. Pracownia została zaprojektowana jako przestrzeń, w której uczniowie mogą nie tylko zdobywać i utrwalać wiadomości, ale przede wszystkim aktywnie wykorzystywać język w sytuacjach wymagających słuchania, mówienia i komunikowania się.

Podstawowe wyposażenie pracowni przedstawia Tabela 6.

Tabela 6. Wyposażenie pracowni języka angielskiego.

Element wyposażenia	Liczba	Możliwości wykorzystania w pracy dydaktycznej
Centralna jednostka systemu pracowni językowej InterAktin PC Pro wraz z oprogramowaniem	1	organizacja pracy całej pracowni, zarządzanie stanowiskami uczniowskimi, ćwiczenia językowe
Stanowiska uczniowskie ze słuchawkami i mikrofonami	16	indywidualna praca ucznia, ćwiczenia ze słuchania i mówienia, nagrywanie wypowiedzi, praca komunikacyjna
Słuchawki nauczycielskie z mikrofonem	1	prowadzenie i kontrolowanie ćwiczeń językowych
Monitor interaktywny Promethean ActivPanel 65" 4K	1	prezentowanie materiałów, ćwiczenia interaktywne, praca z multimediami, gry i quizy językowe
Laptop Acer	1	obsługa materiałów cyfrowych, prezentacji, nagrań i zasobów edukacyjnych
System nagłośnienia Pioneer	1	praca z nagraniami, materiałami audio i multimediami
Stoliki uczniowskie dwuosobowe	8	praca indywidualna, w parach i w zespołach
Krzesła szkolne	16	organizacja stanowisk pracy uczniów
Biurko nauczycielskie	1	stanowisko pracy nauczyciela
Szafy zamykane i komody	8	przechowywanie pomocy dydaktycznych i materiałów edukacyjnych

Tak wyposażona pracownia stwarza możliwość stosowania różnorodnych metod i form pracy, dostosowanych do wieku, poziomu umiejętności i potrzeb uczniów. Szczególne znaczenie ma możliwość łączenia pracy indywidualnej z pracą w parach i grupach. Dzięki stanowiskom wyposażonym w słuchawki i mikrofony każdy uczeń może aktywnie uczestniczyć w ćwiczeniach językowych, również w tym samym czasie.

System pracowni umożliwia prowadzenie ćwiczeń opartych na schemacie „słucham – powtarzam – odpowiadam – tworzę własną wypowiedź”. Uczniowie mogą słuchać nagrań, powtarzać usłyszane zwroty, odpowiadać na pytania, ćwiczyć wymowę i intonację, a także podejmować próby samodzielnego formułowania krótkich wypowiedzi. Pozwala to na zwiększenie liczby sytuacji, w których uczeń rzeczywiście posługuje się językiem, a nie tylko rozpoznaje poznane słowa czy struktury.

W pracowni możliwe jest również stosowanie metod komunikacyjnych i aktywizujących, w tym dialogów, scenek sytuacyjnych, odgrywania ról, ćwiczeń typu „pytanie – odpowiedź”, gier językowych, quizów oraz zadań wymagających współpracy. Monitor interaktywny i sprzęt komputerowy pozwalają dodatkowo wykorzystywać materiały audiowizualne, prezentacje, ćwiczenia interaktywne oraz zasoby cyfrowe. Istotne znaczenie ma również możliwość wykorzystywania metody projektu i zadań praktycznych. Uczniowie mogą wspólnie przygotowywać krótkie prezentacje, dialogi, scenki czy projekty tematyczne, wykorzystując poznane słownictwo i struktury w konkretnym kontekście. W przypadku młodszych dzieci przestrzeń pracowni może być wykorzystywana również do nauki poprzez zabawę, ruch, obraz, dźwięk i działanie.

Takie możliwości pracy są szczególnie istotne w kontekście przeprowadzonej diagnozy. Analiza wyników uczniów wskazuje bowiem, że znajomość słownictwa i podstawowych struktur językowych nie zawsze przekłada się na umiejętność ich samodzielnego wykorzystania w wypowiedzi. W kolejnych rocznikach obserwowano trudności związane z budowaniem zdań, odpowiadaniem na pytania, samodzielnym pisaniem oraz aktywnym wykorzystywaniem poznanego słownictwa.

Pracownia językowa stanowi zatem istotny potencjał dydaktyczny szkoły, ponieważ jej wyposażenie pozwala tworzyć uczniom liczne okazje do praktycznego posługiwania się językiem. Możliwość jednoczesnej pracy wszystkich uczniów z wykorzystaniem indywidualnych stanowisk, słuchawek i mikrofonów sprzyja zwiększeniu aktywności językowej oraz stwarza warunki do częstszego podejmowania przez uczniów prób samodzielnego formułowania wypowiedzi.

Pracownia nie jest jedynie miejscem wyposażonym w nowoczesny sprzęt, lecz przestrzenią umożliwiającą stosowanie metod, które mogą wspierać przechodzenie od biernego opanowywania słownictwa i struktur do ich aktywnego wykorzystywania w komunikacji.

4.2. Projekty, programy i innowacje pedagogiczne.

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Żarnowie posiada doświadczenie w realizacji różnorodnych programów, projektów edukacyjnych, profilaktycznych oraz innowacji pedagogicznych. Podejmowane działania odpowiadają na różne potrzeby uczniów i obejmują m.in. rozwijanie kompetencji kluczowych, zainteresowań i uzdolnień, kształtowanie kompetencji społecznych i emocjonalnych, edukację zdrowotną, bezpieczeństwo, rozwój czytelnictwa, aktywność fizyczną, edukację przyrodniczą oraz wykorzystanie nowoczesnych metod pracy.

W ostatnich latach w szkole realizowano m.in. „Klasa w terenie", „Mały Miś w świecie wielkiej literatury", „Między nożem a widelcem", „Zdrowo jem, więcej wiem", „Akademia Bezpiecznego Puchatka", „Planeta zdrowia", „Trzymaj formę!", „Ja w świecie emocji", „Ratujemy i uczymy ratować", „Kubusiowi Przyjaciele Natury", „Znamię! Znam je!" oraz „Mądre Głowy". Podejmowano również działania w ramach programów i projektów takich jak „Gramy zmysłami", „Mali naukowcy – ile chemii i fizyki kryje się wokół nas" oraz „Unplugged". Tematyka realizowanych przedsięwzięć obejmowała m.in. zdrowie, bezpieczeństwo, rozwój emocjonalny i społeczny, profilaktykę, czytelnictwo, edukację przyrodniczą i naukową oraz rozwijanie aktywności i samodzielności uczniów.

Istotnym elementem działalności szkoły jest również podejmowanie innowacji pedagogicznych, które pozwalają nauczycielom dostosowywać metody i formy pracy do wieku, możliwości i zainteresowań uczniów. W szkole realizowano m.in. innowacje: „Kreatywna matematyka", „Literki w akcji", „Podróż z książką", „LEGO w edukacji", „Potworki w akcji – uczymy się relacji", „Poznaję litery poprzez zmysły", „Między nożem a widelcem" oraz „Moc klasowych emocji".

Podejmowane innowacje wykorzystywały aktywizujące metody pracy, elementy nauki poprzez działanie, zabawę, eksperymentowanie, pracę zespołową oraz rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych. Stanowiły również odpowiedź na potrzebę indywidualizowania procesu nauczania i tworzenia uczniom możliwości uczenia się w sposób angażujący i dostosowany do ich możliwości.

Osobny obszar stanowią działania związane z nauką języka angielskiego. W szkole realizowano innowację „Play with English – Gry dydaktyczne w nauczaniu języka angielskiego", której założeniem było wykorzystanie gier dydaktycznych jako formy wspierającej naukę języka i zwiększającej aktywność uczniów podczas zajęć. Szkoła posiada również doświadczenie w realizacji międzynarodowych projektów językowych na platformie eTwinning. W roku szkolnym 2024/2025 uczniowie klasy V uczestniczyli w projekcie „My Penpal", polegającym na wymianie listów z uczniami ze szkół partnerskich. W ramach projektu szkoła współpracowała ze szkołami z Turcji, Rumunii, Słowacji, Hiszpanii i Włoch. Projekt stwarzał uczniom możliwość praktycznego wykorzystywania języka angielskiego w komunikacji z rówieśnikami z innych krajów. Kolejną inicjatywą związaną z językiem angielskim była innowacja „Writing is my superpower", ukierunkowana na rozwijanie umiejętności pisania w języku angielskim. Założeniem innowacji było wspieranie uczniów w rozwijaniu czynnej umiejętności językowej, która wraz z rozwojem nauki języka staje się coraz ważniejszym elementem pracy na lekcjach.

Różnorodność realizowanych programów, projektów i innowacji wskazuje na duże doświadczenie szkoły w stosowaniu aktywizujących i zróżnicowanych form pracy oraz w tworzeniu uczniom możliwości rozwijania kompetencji w różnych obszarach. Szczególne znaczenie ma doświadczenie nauczycieli w podejmowaniu działań rozwijających kompetencje językowe, w tym w wykorzystywaniu gier dydaktycznych, projektów międzynarodowych oraz innowacyjnych metod nauczania języka angielskiego.

4.3. Doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Żarnowie przywiązuje dużą wagę do systematycznego podnoszenia kompetencji zawodowych nauczycieli. Doskonalenie zawodowe stanowi element wspierający rozwój warsztatu pracy kadry oraz umożliwiający dostosowywanie stosowanych metod i form pracy do zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych uczniów.

Tematyka podejmowanych form doskonalenia obejmuje zarówno obszary związane z indywidualizacją pracy i edukacją włączającą, jak i nowoczesnymi metodami nauczania, technologiami cyfrowymi oraz wspieraniem dobrostanu uczniów. Wśród szczególnie istotnych szkoleń i warsztatów, w których uczestniczyli nauczyciele, znalazły się m.in.:

- „Praca z uczniem z afazją" – rozwijanie kompetencji w zakresie pracy z uczniem mającym trudności w komunikowaniu się;
- „Ocenianie kształtujące" – doskonalenie sposobów wspierania ucznia w procesie uczenia się oraz wykorzystywania informacji zwrotnej;
- „LEGO w edukacji wczesnoszkolnej" – poznawanie możliwości wykorzystania klocków i pracy konstrukcyjnej w edukacji uczniów młodszych;
- „Sztuczna Inteligencja – zastosowanie w praktyce" – rozwijanie kompetencji związanych z wykorzystaniem narzędzi sztucznej inteligencji w pracy nauczyciela;
- „Praktyczne wykorzystanie sprzętu zakupionego w ramach Laboratoriów Przyszłości" – doskonalenie umiejętności wykorzystywania nowoczesnego wyposażenia szkoły w procesie dydaktycznym;
- szkolenia dotyczące wykorzystania sprzętu i zasobów cyfrowych w ramach programu „Aktywna Tablica";
- „W głowie zdrowie – pierwsza pomoc dla dobrostanu i zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży" – poszerzanie kompetencji nauczycieli w zakresie wspierania dobrostanu psychicznego uczniów.

Istotnym obszarem doskonalenia jest również wykorzystywanie nowoczesnych technologii oraz aktywizujących metod pracy. Nauczyciele rozwijają swoje kompetencje w zakresie wykorzystania narzędzi cyfrowych, sztucznej inteligencji, multimediów, pracy projektowej oraz tworzenia interaktywnych materiałów dydaktycznych. W tym obszarze nauczyciel języka angielskiego uczestniczył m.in. w szkoleniach i webinarach dotyczących wykorzystania AI w edukacji, pracy z Canvą, tworzenia interaktywnych gier i ćwiczeń oraz projektów edukacyjnych.

W ramach doskonalenia zawodowego podejmowane są również działania związane z analizą osiągnięć uczniów i rozwijaniem warsztatu pracy w odpowiedzi na zmieniające się wymagania edukacyjne. Nauczyciel języka angielskiego uczestniczył w webinarach poświęconych wynikom egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w szkołach objętych działaniem OKE w Łomży, a także zmianom w egzaminie ósmoklasisty z języka angielskiego. Uczestniczył również w formach doskonalenia dotyczących metod projektowych, aktywizowania uczniów, pracy bez podręcznika oraz rozwijania ciekawości i aktywności uczniów.

Zakres doskonalenia zawodowego wskazuje na rozwijanie przez nauczycieli kompetencji w kilku istotnych obszarach: pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych, stosowania aktywizujących metod nauczania, wykorzystywania nowoczesnych technologii i pomocy dydaktycznych oraz wspierania społecznego i emocjonalnego funkcjonowania uczniów. Istotnym elementem doskonalenia jest również zdobywanie umiejętności praktycznego wykorzystywania wyposażenia i narzędzi dostępnych w szkole. Pozwala to na wzbogacanie procesu dydaktycznego o metody oparte na działaniu, eksperymentowaniu, konstruowaniu i wykorzystaniu technologii cyfrowych.

Dotychczasowe formy doskonalenia zawodowego stanowią istotny potencjał szkoły, ponieważ umożliwiają nauczycielom rozwijanie warsztatu pracy oraz reagowanie na zmieniające się potrzeby uczniów i współczesne wyzwania edukacyjne. Rozwijanie kompetencji w zakresie nowoczesnych technologii, metod aktywizujących, pracy projektowej, indywidualizacji procesu nauczania oraz analizy osiągnięć uczniów tworzy warunki do dalszego wzbogacania procesu dydaktycznego i lepszego odpowiadania na zróżnicowane potrzeby uczniów.

4.4. Metody i formy pracy stosowane w szkole.

W Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Żarnowie stosowane są różnorodne metody i formy pracy, dostosowywane do wieku, możliwości, potrzeb oraz zainteresowań uczniów. W procesie dydaktycznym wykorzystywane są zarówno tradycyjne metody nauczania, jak i metody aktywizujące, oparte na działaniu, doświadczeniu, współpracy i samodzielnym poszukiwaniu rozwiązań.

W pracy z uczniami stosowane są m.in. praca indywidualna, praca w parach i grupach, praca zespołowa, dyskusja, burza mózgów, gry i zabawy dydaktyczne, ćwiczenia praktyczne, doświadczenia i eksperymenty, metoda projektu, elementy nauczania przez zabawę oraz zadania problemowe. W zależności od potrzeb uczniów nauczyciele stosują również indywidualizację pracy, różnicowanie poziomu trudności zadań oraz dostosowanie sposobu przekazywania i utrwalania treści.

Istotne miejsce w pracy szkoły zajmuje nauka poprzez działanie i doświadczenie. Uczniowie mają możliwość samodzielnego wykonywania zadań, konstruowania, eksperymentowania, obserwowania i wyciągania wniosków. Wykorzystywane są w tym celu m.in. pomoce dydaktyczne i wyposażenie pozyskane w ramach Laboratoriów Przyszłości, a także klocki LEGO, roboty edukacyjne, drukarka 3D, długopisy 3D oraz narzędzia multimedialne.

W procesie dydaktycznym wykorzystywane są również technologie informacyjno-komunikacyjne i zasoby cyfrowe. Nauczyciele korzystają z tablic i monitorów interaktywnych, aplikacji edukacyjnych oraz narzędzi umożliwiających tworzenie angażujących materiałów dydaktycznych. Technologie cyfrowe są wykorzystywane zarówno do prezentowania i utrwalania treści, jak i do aktywnego wykonywania zadań przez uczniów.

Ważnym elementem pracy szkoły jest rozwijanie kompetencji społecznych poprzez współpracę i działania zespołowe. Uczniowie wykonują zadania w parach i grupach, uczą się dzielenia obowiązków, komunikowania swoich pomysłów, wspólnego podejmowania decyzji oraz odpowiedzialności za realizowane zadanie. Metody te są wykorzystywane również podczas realizacji projektów edukacyjnych i innowacji pedagogicznych.

W pracy z uczniami młodszymi szczególne znaczenie mają gry, zabawy dydaktyczne, elementy ruchu, działania plastyczne i konstrukcyjne, nauka poprzez doświadczenie oraz wykorzystanie wielozmysłowego poznawania świata. Pozwalają one na angażowanie uczniów w proces uczenia się i dostosowanie sposobu pracy do ich możliwości rozwojowych.

Stosowane metody znajdują również zastosowanie w edukacji językowej, w tym w nauczaniu języka angielskiego. Wykorzystywane są m.in. gry dydaktyczne, ćwiczenia komunikacyjne, praca w parach i grupach, zadania praktyczne oraz elementy pracy projektowej. Doświadczenia szkoły w tym zakresie znajdują odzwierciedlenie w realizowanych innowacjach, m.in. „Play with English – Gry dydaktyczne w nauczaniu języka angielskiego", oraz w projektach umożliwiających uczniom praktyczne wykorzystanie języka w komunikacji.

W roku szkolnym 2026/2027, w związku z wdrażaniem założeń reformy edukacji „Kompas Jutra", szkoła podejmuje również działania ukierunkowane na dalszy rozwój kompetencji nauczycieli w zakresie stosowania metody projektu. Doskonalenie w tym obszarze ma służyć rozwijaniu sposobów pracy, które angażują uczniów w samodzielne planowanie, współpracę, poszukiwanie informacji, rozwiązywanie problemów oraz prezentowanie efektów własnej pracy.

Stosowanie różnorodnych metod i form pracy pozwala nauczycielom indywidualizować proces nauczania, zwiększać aktywność uczniów oraz tworzyć warunki do rozwijania kompetencji kluczowych, społecznych, cyfrowych i komunikacyjnych. Zróżnicowany warsztat metodyczny nauczycieli stanowi istotny element potencjału szkoły i jej gotowości do dalszego rozwijania procesu kształcenia.

5. ROZPOZNANIE POTRZEB EDUKACYJNYCH I ROZWOJOWYCH UCZNIÓW

5.1. Ogólna charakterystyka potrzeb uczniów

Analiza funkcjonowania szkoły, dostępnej dokumentacji oraz doświadczeń nauczycieli i specjalistów wskazuje na zróżnicowane potrzeby edukacyjne i rozwojowe uczniów. Wynikają one zarówno z różnic w poziomie wiadomości i umiejętności, jak również ze zróżnicowanych możliwości rozwojowych, zainteresowań, uzdolnień oraz indywidualnych potrzeb uczniów.

Jednym z istotnych obszarów pracy szkoły jest wspieranie uczniów doświadczających trudności w nauce oraz dostosowywanie procesu dydaktycznego do ich indywidualnych możliwości. W szkole uczą się uczniowie posiadający opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz uczniowie wymagający dodatkowego wsparcia ze względu na rozpoznane trudności edukacyjne lub rozwojowe. Potrzeba indywidualizacji pracy znajduje odzwierciedlenie w organizowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz w codziennej pracy nauczycieli i specjalistów.

Równocześnie istotne jest rozwijanie potencjału uczniów, w tym ich zainteresowań i uzdolnień. Szkoła podejmuje działania umożliwiające uczniom rozwijanie różnych kompetencji poprzez udział w projektach, programach, innowacjach pedagogicznych, konkursach oraz dodatkowych aktywnościach. Doświadczenia szkoły pokazują jednak, że zainteresowanie uczniów poszczególnymi formami zajęć jest zróżnicowane. Podejmowano m.in. próby organizacji dodatkowych zajęć szachowych i tanecznych, jednak ze względu na niewystarczające zainteresowanie rodziców nie udało się utworzyć stałych grup. Doświadczenie to wskazuje na potrzebę systematycznego rozpoznawania zainteresowań i preferencji uczniów przed planowaniem dodatkowej oferty zajęć, tak aby proponowane formy aktywności odpowiadały na rzeczywiste potrzeby dzieci.

Wśród obszarów wymagających dalszego wspierania znajdują się również kompetencje kluczowe, w szczególności kompetencje językowe i komunikacyjne, matematyczne, cyfrowe oraz kompetencje społeczne i emocjonalne. Istotne pozostaje rozwijanie umiejętności czytania ze zrozumieniem, poprawnego posługiwania się językiem polskim, logicznego i matematycznego myślenia oraz rozwiązywania problemów. Ważne jest również rozwijanie samodzielności, kreatywności, umiejętności współpracy oraz praktycznego wykorzystywania zdobywanej wiedzy.

Istotnym elementem działalności szkoły jest także kształtowanie zainteresowania przyrodą, ochroną środowiska i postaw proekologicznych. Uczniowie uczestniczą w projektach, programach i działaniach edukacyjnych związanych z poznawaniem środowiska przyrodniczego, zdrowym stylem życia, ochroną przyrody oraz odpowiedzialnym korzystaniem z zasobów. Doświadczenia te stanowią ważny element rozwijania wiedzy przyrodniczej, świadomości ekologicznej oraz odpowiedzialności za najbliższe otoczenie.

Ważnym obszarem pracy szkoły pozostają również zdrowie, aktywność fizyczna, bezpieczeństwo oraz dobrostan psychiczny uczniów. Realizowane programy i działania profilaktyczne wskazują na potrzebę dalszego kształtowania zdrowych nawyków, rozwijania umiejętności radzenia sobie z emocjami, budowania relacji z innymi oraz wzmacniania poczucia bezpieczeństwa uczniów.

Zróżnicowane potrzeby uczniów wymagają stosowania różnorodnych metod i form pracy, indywidualizacji procesu nauczania oraz tworzenia warunków do aktywnego uczestnictwa uczniów w procesie edukacyjnym. Dotychczasowe doświadczenia szkoły, w tym realizowane programy, projekty i innowacje pedagogiczne, pokazują, że uczniowie korzystają z możliwości uczenia się poprzez działanie, współpracę, doświadczenie, zabawę i realizację praktycznych zadań.

W ramach niniejszej diagnozy szczególną uwagę poświęcono kompetencjom językowym uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem języka angielskiego. Obszar ten został poddany pogłębionej analizie z wykorzystaniem dostępnych wyników diagnoz i sprawdzianów osiągnięć uczniów, wyników egzaminu ósmoklasisty oraz informacji uzyskanych od rodziców uczniów klas I–III.

5.2. Analiza wyników diagnoz rocznych uczniów klas III w latach 2024/2025 i 2025/2026.

Analizie poddano wyniki sprawdzianów z języka angielskiego przeprowadzonych na zakończenie klasy III w dwóch kolejnych latach szkolnych: 2024/2025 oraz 2025/2026. Sprawdziany obejmowały sześć zadań i odnosiły się do realizowanych treści podstawy programowej kształcenia ogólnego z języka angielskiego. W roku szkolnym 2024/2025 sprawdzian napisało 8 uczniów, natomiast w roku szkolnym 2025/2026 – 7 uczniów. Zestawienie wyników prezentuje Tabela 7.

Tabela 7. Wyniki rocznych sprawdzianów trzecioklasistów z języka angielskiego w latach 2024/2025 i 2025/2026.

Rok szkolny	Liczba uczniów	Średni wynik	Średnia ocen	Najwyższy wynik	Najniższy wynik
2024/2025	8	71,56%	4,12	100%	35%
2025/2026	7	83,57%	4,50	100%	65%

Porównanie wyników sprawdzianów w dwóch kolejnych rocznikach wskazuje na wzrost średniego poziomu osiągnięć uczniów w drugim analizowanym roczniku. Średni wynik zwiększył się o 12,01 punktu procentowego, a średnia ocen wzrosła z 4,12 do 4,50. Jednocześnie zmniejszyła się różnica pomiędzy najwyższym i najniższym wynikiem – z 65 punktów procentowych w roku 2024/2025 do 35 punktów procentowych w roku 2025/2026.

Analiza wyników sprawdzianów z języka angielskiego z dwóch kolejnych roczników wskazuje na ogólnie dobry poziom opanowania badanych wiadomości i umiejętności. Jednocześnie analiza jakościowa wyników pokazuje, że mocną stroną uczniów jest opanowanie podstawowego słownictwa. W obu analizowanych rocznikach jako mocne strony wskazywano znajomość słownictwa dotyczącego m.in. przyrody, miejsc w mieście, zawodów i czynności dnia codziennego, a także znajomość przyimków miejsca i znaczenia czasownika *can* . Trudności pojawiają się natomiast w praktycznym wykorzystaniu posiadanej wiedzy językowej, szczególnie podczas samodzielnego tworzenia zdań z wykorzystaniem poznanych struktur gramatycznych. W obu kolejnych rocznikach powtarzały się trudności związane ze stosowaniem czasu Present Simple, a w obu analizach wskazano potrzebę zwiększenia liczby ćwiczeń utrwalających te umiejętności (Tabela 8).

Tabela 8. Mocne strony oraz obszary wymagające dalszego doskonalenia w zakresie języka angielskiego

Obszar	Rok szkolny 2024/2025	Rok szkolny 2025/2026
Mocne strony	słownictwo dotyczące przyrody, miejsc w mieście, zawodów i czynności dnia codziennego; przyimki miejsca; czasownik *can*	podobne obszary słownictwa, przyimki miejsca, czasownik *can*; dodatkowo konstrukcja *have got*
Trudności	określanie godzin; tworzenie zdań twierdzących i przeczących w Present Simple; zdania przeczące z *have got*	tworzenie zdań przeczących w Present Simple
Wskazania do dalszej pracy	zwiększenie liczby ćwiczeń utrwalających wskazane struktury	zwiększenie liczby ćwiczeń utrwalających Present Simple

Wyniki wskazują na potrzebę wzmacniania praktycznego wymiaru nauki języka angielskiego – nie tylko utrwalania słownictwa i poznawania struktur językowych, ale przede wszystkim stwarzania uczniom możliwości ich samodzielnego wykorzystywania w konstruowaniu wypowiedzi i komunikowaniu się w różnych sytuacjach.

Powtarzalność wskazanego obszaru trudności w dwóch kolejnych rocznikach stanowi istotną przesłankę do dalszego rozpoznania kompetencji językowych uczniów na kolejnych etapach edukacyjnych.

5.3. Analiza wyników diagnoz wstępnych z jęz. angielskiego w klasach IV–V.

W ramach rozpoznania potrzeb edukacyjnych uczniów przeanalizowano wyniki diagnoz wstępnych z języka angielskiego przeprowadzonych na początku klas IV i V w dwóch kolejnych latach szkolnych: 2024/2025 oraz 2025/2026. Analizie poddano zarówno ogólne wyniki procentowe uczniów, jak również informacje dotyczące poszczególnych obszarów badanych podczas diagnoz.

Rok szkolny 2024/2025

W klasie IV diagnozą objęto 7 uczniów. Uzyskane wyniki wynosiły od 49% do 91%, a średni wynik klasy wyniósł 76,3% (Tabela 6.) Ogólny poziom osiągnięć uczniów można określić jako zadowalający. Dobrze wypadły zadania sprawdzające znajomość słownictwa i podstawowych struktur gramatycznych. Jednocześnie analiza poszczególnych zadań ujawniła wyraźną trudność w zakresie samodzielnego tworzenia wypowiedzi. W zadaniu wymagającym napisania własnej wypowiedzi, za które można było uzyskać 5 punktów, wszyscy uczniowie otrzymali 0 lub maksymalnie 1 punkt. Wskazuje to na trudność w praktycznym wykorzystaniu posiadanej wiedzy językowej i samodzielnym formułowaniu zdań.

W klasie V diagnozą objęto 16 uczniów. Wyniki mieściły się w przedziale od 28% do 83%, a średni wynik wyniósł 60,5%. W tej grupie największe trudności dotyczyły znajomości i stosowania struktur gramatycznych. Jednocześnie umiejętność budowania zdań wypadła wyraźnie lepiej niż w klasie IV – znaczna część uczniów uzyskała w tym obszarze maksymalną liczbę punktów.

Wyniki obu klas pokazują zatem, że poziom poszczególnych kompetencji językowych nie jest jednolity. Uczniowie mogą osiągać dobre wyniki w zadaniach sprawdzających znajomość słownictwa czy rozpoznawanie struktur językowych, a jednocześnie mieć trudności z samodzielnym wykorzystaniem wiedzy w wypowiedzi.

Rok szkolny 2025/2026

W klasie IV diagnozą objęto 8 uczniów. Wyniki wynosiły od 69% do 100%. Na podstawie pozostałych danych można stwierdzić, że ogólny poziom wyników był wysoki. Pomimo dobrych wyników ogólnych ponownie zauważono trudności w zakresie samodzielnego pisania, budowania zdań oraz aktywnego wykorzystywania poznanego słownictwa. Uczniowie znają poznane słownictwo, jednak większą trudność sprawia im jego samodzielne wykorzystanie podczas tworzenia wypowiedzi.

W klasie V diagnozą objęto 7 uczniów. Wyniki mieściły się w przedziale od 33% do 88%, a średni wynik wyniósł 64,3%. Podobnie jak w klasie IV, wskazano na trudności w zakresie budowania zdań, udzielania odpowiedzi na pytania oraz wykorzystywania słownictwa w sposób czynny. Oznacza to, że sama znajomość słownictwa nie zawsze przekłada się na umiejętność wykorzystania go w samodzielnej wypowiedzi. Ogólny obraz wyników diagnoz w obydwu rocznika prezentuje Tabela 9.

Tabela 9. Wyniki diagnoz wstępnych z języka angielskiego w klasach IV–V w latach szkolnych 2024/2025 i 2025/2026.

Rok szkolny	Klasa	Liczba uczniów	Średni wynik	Najniższy wynik	Najwyższy wynik
2024/2025	IV	7	76,3%	49%	91%
	V	16	60,5%	28%	83%
2025/2026	IV	8	86,3%	69%	98%
	V	7	64,3%	33%	88%

Wnioski z analizy diagnoz wstępnych

Analiza wyników diagnoz przeprowadzonych w dwóch kolejnych latach szkolnych wskazuje, że ogólne wyniki uczniów nie pozwalają na stwierdzenie niskiego poziomu opanowania podstawowych wiadomości z języka angielskiego. W poszczególnych grupach uczniowie osiągali dobre, a w przypadku części klas również wysokie wyniki procentowe.

Jednocześnie analiza jakościowa ujawnia powtarzającą się trudność w praktycznym wykorzystaniu posiadanej wiedzy językowej. Szczególnie widoczna jest różnica pomiędzy znajomością słownictwa a umiejętnością jego aktywnego zastosowania. Uczniowie rozpoznają i znają poznane słowa, jednak trudniejsze okazuje się samodzielne wykorzystanie ich podczas budowania zdań, odpowiadania na pytania oraz tworzenia krótkich wypowiedzi.

Problem ten pojawia się w diagnozach kolejnych roczników, choć jego nasilenie jest różne w poszczególnych klasach. Wskazuje to na potrzebę zwrócenia szczególnej uwagi nie tylko na opanowanie słownictwa i struktur gramatycznych, ale również na rozwijanie aktywnego posługiwania się językiem i przenoszenie zdobytej wiedzy na sytuacje wymagające samodzielnej komunikacji.

Taki kierunek analizy jest istotny również w kontekście dalszych etapów kształcenia, ponieważ samo opanowanie pojedynczych słów i struktur nie gwarantuje sprawnego posługiwania się językiem w sytuacjach wymagających samodzielnego formułowania wypowiedzi.

5.4. Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego.

W celu uzupełnienia obrazu osiągnięć edukacyjnych uczniów przeanalizowano również wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego. Wyniki z języka polskiego i matematyki zostały uwzględnione jako element szerszego rozpoznania kompetencji uczniów, natomiast wyniki z języka angielskiego poddano pogłębionej analizie, ze względu na jego znaczenie w niniejszej diagnozie.

Tabela 10. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego w latach 2023–2025 na tle wyników gminy, powiatu, województwa i kraju

Rok egzaminu	Przedmiot	Szkoła	Gmina	Powiat	Województwo	Kraj
2022/2023	Język polski	72%	61%	63%	63%	66%
	Matematyka	54%	55%	49%	54%	53%
	Język angielski	56%	59%	60%	65%	66%
2023/2024	Język polski	61%	59%	57%	57%	61%
	Matematyka	47%	44%	45%	50%	52%
	Język angielski	39%	51%	59%	63%	66%
2024/2025	Język polski	57%	59%	62%	60%	64%
	Matematyka	50%	45%	44%	50%	50%
	Język angielski	45%	55%	62%	68%	70%

Język polski

Analiza wyników egzaminu z języka polskiego wskazuje, że uczniowie opanowali szereg podstawowych umiejętności związanych z odbiorem tekstów, pracą z lekturą oraz tworzeniem wypowiedzi. W kolejnych latach powtarzają się jednak trudności dotyczące przede wszystkim poprawności językowej własnych wypowiedzi, streszczania tekstów oraz stosowania zasad ortograficznych i interpunkcyjnych w praktyce. Wskazuje to na potrzebę dalszego systematycznego rozwijania umiejętności samodzielnego formułowania wypowiedzi oraz świadomego stosowania poznanych zasad językowych.

Matematyka

Wyniki egzaminu wskazują, że uczniowie posiadają opanowane podstawowe umiejętności rachunkowe i potrafią stosować poznane wzory oraz zależności w typowych sytuacjach. Większych trudności dostarczają natomiast zadania wymagające analizy treści, łączenia kilku informacji, samodzielnego zaplanowania sposobu rozwiązania oraz zastosowania wiedzy w mniej schematycznej sytuacji. W dalszej pracy warto zatem wzmacniać umiejętność rozwiązywania zadań problemowych i tekstowych, analizowania danych, uzasadniania kolejnych etapów rozwiązania oraz dostrzegania zależności matematycznych.

Język angielski

Analiza wyników egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego wskazuje na powtarzające się trudności w praktycznym i samodzielnym posługiwaniu się językiem. W kolejnych latach uczniowie lepiej radzili sobie z zadaniami polegającymi na rozpoznawaniu informacji, wyborze odpowiedzi oraz pracy z tekstem, natomiast większych trudności dostarczały zadania wymagające samodzielnego sformułowania odpowiedzi.

Powtarzającym się obszarem trudności było samodzielne stosowanie środków językowych, w tym uzupełnianie luk, parafrazowanie zdań i tworzenie wypowiedzi. W analizie najnowszego egzaminu szczególnie wskazano na trudności z samodzielnym tworzeniem języka oraz z budowaniem poprawnych, spójnych i logicznych wypowiedzi pisemnych.

W dalszej pracy warto zatem położyć nacisk nie tylko na utrwalanie słownictwa i struktur gramatycznych, ale przede wszystkim na ich praktyczne wykorzystywanie. Istotne jest stwarzanie uczniom większej liczby okazji do samodzielnego budowania zdań, odpowiadania na pytania, parafrazowania, prowadzenia krótkiej komunikacji oraz tworzenia własnych wypowiedzi. Warto również systematycznie rozwijać umiejętności słuchania i czytania ze zrozumieniem, szczególnie w zakresie wyszukiwania informacji i rozumienia głównej myśli tekstu.

5.5. Analiza wyników ankiety przeprowadzonej wśród rodziców uczniów klas I–III

W celu uzupełnienia rozpoznania potrzeb edukacyjnych uczniów klas I–III przeprowadzono ankietę skierowaną do ich rodziców. Jej celem było poznanie doświadczeń dzieci związanych z nauką języka angielskiego, dostrzeganych przez rodziców trudności oraz preferowanych form pracy i potrzeb w zakresie dodatkowego wsparcia. Wyniki ankiety potraktowano jako uzupełnienie informacji wynikających z analizy osiągnięć uczniów oraz obserwacji nauczycieli.

Stosunek uczniów do języka angielskiego i dostrzegane trudności:

Odpowiedzi rodziców wskazują na zróżnicowany stosunek dzieci do nauki języka angielskiego. Wśród udzielonych odpowiedzi pojawiały się zarówno wskazania świadczące o pozytywnym nastawieniu do zajęć, jak również odpowiedzi wskazujące na obojętność lub okresową niechęć do uczestniczenia w lekcjach. Podobne zróżnicowanie widoczne jest w częstotliwości, z jaką dzieci opowiadają w domu o zajęciach.

Istotnym elementem rozpoznania było ustalenie, w jakim stopniu dzieci wykorzystują język angielski poza lekcjami. 8 rodziców wskazało, że ich dziecko spontanicznie wykorzystuje poznane słowa i zwroty, natomiast 14 zauważa takie sytuacje czasami. Jednocześnie 7 rodziców wskazało, że dziecko raczej nie używa języka angielskiego poza lekcjami, a 1 – że nie wykorzystuje go wcale. Wyniki te wskazują, że dla części uczniów język angielski pozostaje przede wszystkim przedmiotem szkolnym, a możliwości jego spontanicznego wykorzystywania w codziennych sytuacjach są ograniczone.

Zróżnicowany jest również poziom pewności dzieci podczas wypowiadania się w języku angielskim. 10 rodziców wskazało, że ich dziecko chętnie mówi i odpowiada po angielsku, natomiast pozostali wskazywali m.in. na potrzebę zachęty, niechęć do wypowiadania się lub stres podczas odpowiedzi. Wskazuje to na znaczenie tworzenia sytuacji, w których uczniowie mogą w bezpiecznych warunkach podejmować próby komunikowania się w języku angielskim.

Szczególnie istotne informacje uzyskano w odpowiedzi na pytanie dotyczące trudności w nauce języka angielskiego.

Tabela 11. Obszary trudności w nauce języka angielskiego wskazywane przez rodziców.

Obszar trudności	Liczba wskazań
Budowanie zdań	12
Wymowa	8
Pisanie	8
Odpowiadanie ustne	7
Czytanie	7
Zapamiętywanie słownictwa	6
Rozumienie ze słuchu	6
Motywacja do nauki	1

Najczęściej wskazywaną trudnością było budowanie zdań, na które wskazało 12 rodziców. W dalszej kolejności wymieniano wymowę i pisanie, a także odpowiadanie ustne oraz czytanie. Zwraca uwagę fakt, że część najczęściej wskazywanych trudności dotyczy aktywnego wykorzystania języka, a więc samodzielnego tworzenia wypowiedzi i posługiwania się językiem w praktyce.

Preferowane formy pracy i potrzeby uczniów

Rodzice zostali również poproszeni o wskazanie form nauki języka angielskiego, które najbardziej odpowiadają ich dzieciom. Uzyskane odpowiedzi pokazują wyraźne zainteresowanie aktywnymi i angażującymi sposobami nauki.

Tabela 12. Formy nauki języka angielskiego najbardziej odpowiadające dzieciom w opinii rodziców.

Forma pracy	**Liczba wskazań**
Gry i zabawy językowe	25
Piosenki i rymowanki	18
Nauka poprzez ruch	12
Praca w parach i grupach	8
Rozmowy i scenki	7
Ćwiczenia interaktywne na komputerze/tablicy	7
Filmy i materiały multimedialne	7
Prace plastyczne i projekty	5
Tradycyjne ćwiczenia z podręcznika i zeszytu	3

Największą liczbę wskazań uzyskały gry i zabawy językowe, piosenki i rymowanki oraz nauka poprzez ruch. Rodzice wskazywali również na wartość pracy w parach i grupach, rozmów i scenek oraz wykorzystania narzędzi multimedialnych. Wyniki wskazują na zainteresowanie formami pracy, które pozwalają uczniom uczyć się poprzez działanie, komunikację, ruch, zabawę i współpracę.

Potrzeba dodatkowego wsparcia – wnioski z ankiety

Istotnym elementem ankiety było rozpoznanie, czy rodzice dostrzegają potrzebę dodatkowego wsparcia dzieci w nauce języka angielskiego. W pytaniu tym 10 rodziców wskazało odpowiedź „zdecydowanie tak", a 8 – „raczej tak". 2 osoby zaznaczyły „trudno powiedzieć", a 2 – „raczej nie". Odpowiedzi wskazują więc, że większość rodziców, którzy udzielili odpowiedzi na to pytanie, dostrzega potrzebę dodatkowego wspierania dzieci w rozwijaniu kompetencji językowych.

Rodzice zostali również poproszeni o wskazanie najbardziej wartościowych form dodatkowego wsparcia (Tabela 13.)

Tabela 13. Preferowane przez rodziców formy dodatkowego wsparcia.

Forma wsparcia	Liczba wskazań
Dodatkowe zajęcia rozwijające umiejętności językowe	16
Gry i zabawy językowe	14
Zajęcia nastawione przede wszystkim na mówienie i komunikację	11
Zajęcia muzyczno-językowe	8
Zajęcia rozwijające zainteresowania językowe	7
Zajęcia z wykorzystaniem technologii	5
Zajęcia projektowe	1

Najczęściej wskazywano na dodatkowe zajęcia rozwijające umiejętności językowe, gry i zabawy językowe oraz zajęcia nastawione na mówienie i komunikację. Odpowiedzi te wskazują na potrzebę zwiększenia liczby okazji, w których uczniowie mogą aktywnie wykorzystywać język, szczególnie poprzez mówienie, komunikowanie się i praktyczne wykonywanie zadań.

W odpowiedziach otwartych rodzice zwracali uwagę m.in. na potrzebę większej liczby okazji do praktycznego posługiwania się językiem, rozwijania mówienia i komunikacji, stosowania angażujących form pracy, wykorzystania zabawy i piosenek oraz stworzenia atmosfery sprzyjającej podejmowaniu prób wypowiadania się w języku angielskim.

Analiza ankiety wskazuje, że rodzice dostrzegają u swoich dzieci przede wszystkim potrzebę rozwijania praktycznych umiejętności posługiwania się językiem angielskim. Najczęściej wskazywaną trudnością było samodzielne budowanie zdań, a także wymowa, pisanie i odpowiadanie ustne. Jednocześnie rodzice wysoko wskazywali formy pracy oparte na zabawie, ruchu, komunikacji i współpracy. Wyniki ankiety pozostają spójne z innymi danymi zgromadzonymi w ramach diagnozy i wzmacniają wniosek o potrzebie stwarzania uczniom większej liczby okazji do aktywnego i praktycznego wykorzystywania języka.

6. WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY I ZIDENTYFIKOWANE POTRZEBY UCZNIÓW.

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła wyodrębnić następujące najważniejsze obszary wymagające dalszego wsparcia i rozwoju:

a) Rozwijanie praktycznych kompetencji językowych, ze szczególnym uwzględnieniem języka angielskiego:
- rozwijanie umiejętności samodzielnego budowania zdań i tworzenia wypowiedzi;
- doskonalenie mówienia, reagowania językowego i komunikacji w języku angielskim;
- praktyczne wykorzystywanie poznanego słownictwa i struktur gramatycznych;
- rozwijanie umiejętności słuchania i czytania ze zrozumieniem;
- stwarzanie większej liczby okazji do aktywnego posługiwania się językiem poprzez pracę w parach, grupach, sytuacje komunikacyjne, gry i zadania praktyczne.

b) Rozwijanie kompetencji matematycznych:
- doskonalenie rozumowania i logicznego myślenia;
- rozwijanie umiejętności analizowania treści zadań i wykorzystywania informacji;
- stosowanie wiedzy matematycznej w sytuacjach problemowych i praktycznych;
- rozwijanie samodzielnego planowania i uzasadniania sposobu rozwiązania.

c) Rozwijanie kompetencji polonistycznych i komunikacyjnych
- doskonalenie tworzenia własnych wypowiedzi;
- rozwijanie poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej;
- rozwijanie umiejętności rozumienia, analizowania i przetwarzania informacji zawartych w tekstach.

d) Indywidualizacja procesu nauczania i wspieranie uczniów o zróżnicowanych potrzebach
- dostosowywanie metod, form i poziomu trudności zadań do możliwości uczniów;
- wspieranie uczniów mających trudności w nauce;
- tworzenie warunków do aktywnego udziału w procesie edukacyjnym uczniów o różnych możliwościach i potrzebach.

e) Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów
- stwarzanie możliwości rozwijania mocnych stron i indywidualnych zainteresowań;
- rozwijanie kreatywności, samodzielności i inicjatywy;
- umożliwianie uczniom podejmowania działań projektowych, praktycznych i twórczych.

f) Rozwijanie kompetencji przyrodniczych i ekologicznych
- pogłębianie wiedzy o środowisku przyrodniczym;
- kształtowanie postaw odpowiedzialności za środowisko;
- stwarzanie możliwości praktycznego poznawania przyrody i podejmowania działań proekologicznych.

Podsumowanie

Najważniejszym i najbardziej wyraźnie zdiagnozowanym obszarem wymagającym wsparcia jest rozwijanie praktycznych kompetencji językowych, w szczególności umiejętności aktywnego posługiwania się językiem angielskim. Pozostałe obszary stanowią uzupełniające potrzeby rozwojowe szkoły: rozwijanie kompetencji matematycznych i polonistycznych, indywidualizacja pracy z uczniem, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań oraz wzmacnianie kompetencji przyrodniczych i ekologicznych.